

approach in theory and practice of contemporary education. 2025. P. 125–134. DOI: <https://doi.org/10.46793/STREAM25.125SV>.

6. Yakman G. What is the point of STE@M? – A Brief Overview. Steam: A Framework for Teaching Across the Disciplines. STEAM Education. 2010. Vol. 7, no. 9. P. 1-9.

**Качмарчик Наталія**

*здобувач другого рівня вищої освіти,*

*Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка*

*Науковий керівник: Дячук Н. М., доктор філософії,*

*викладач кафедри англійської філології та методики навчання англійської мови*

## **ВИКОРИСТАННЯ АВТЕНТИЧНИХ МАТЕРІАЛІВ У НАВЧАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ**

Розширення культурних та економічних зав'язків України з іншими державами збільшує потребу в фахівцях, здатних вільно володіти англійською мовою, ефективно вести комунікацію в усній та письмовій формі з метою обміну досвідом та здійснення партнерських відносин. Вміння ефективно спілкуватися включає не лише здатність висловлювати власні думки, а й розуміти висловлювання інших. Часто, навчаючись виключно за традиційними підручниками, учні знають слова, правила побудови речень, проте стикаються з проблемами розуміння носіїв мови, оскільки підручник є ресурсом, штучно створеним для навчання мови, і він не відображає достатнім чином особливості справжнього спілкування носіїв і їхню культурну специфіку. В цьому аспекті важливим джерелом інформації є автентичні матеріали, котрі дозволяють максимально наблизити процес навчання до реальної комунікації з носієм мови.

Під автентичними матеріалами розуміють матеріали, котрі створені носіями мови для носіїв мови, а отже характеризуються ситуативною відповідністю мовленнєвих засобів та природним лексичним і граматичним наповненням [4, с. 135]. До таких матеріалів відносять фільми, аудіо- чи відеоподкасти, блоги, журнальні чи газетні статті, художні твори, рекламні оголошення, пісні, тощо, тобто будь-що, чим користуються носії мови не в навчальних цілях.

Правильно підібрані автентичні матеріали дозволять зробити вивчення англійської мови цікавим та ефективним й мотивуватимуть учнів до постійної роботи над покращенням власних мовних умінь. Розглянемо детальніше переваги використання автентичних матеріалів:

- 1) дозволяють краще розуміти носіїв мови в процесі реальної комунікації;
- 2) знайомлять учнів із національною специфікою країни, мова якої вивчається;
- 3) мають високу жанрову та тематичну різноманітність [2, с. 103];
- 4) демонструють мовлення в природному соціальному контексті [4, с. 136];
- 5) підвищують мотивацію до вивчення іноземної мови.

Автентичні матеріали часто містять лексичні одиниці, чи граматичні конструкції, котрі не подаються в навчальних підручниках, проте часто вживаються носіями мови у процесі спілкування. Сюди також відносять розмовні фрази, сленгові словосполучення чи лексичні одиниці, аббревіатури, скорочення, тощо. Окрім того, мова постійно розвивається, з'являються нові слова, пов'язані з новими винаходами, зміною стилю життя людей, а навчальні підручники не в змозі ознайомити учнів із такою лексикою, адже їхнє наповнення не оновлюється так часто. Це ще одна з причин, що вказує на важливість використання автентичних матеріалів у вивченні англійської мови.

Знайомлячи учнів із національною специфікою країни, мова якої вивчається, автентичні матеріали сприяють формуванню соціокультурної компетентності, котра є невід'ємним елементом вивчення іноземної мови [2, с. 104]. Тематика відеоматеріалів, аудіоподкастів та блогів є настільки різноманітною, що відображає всі аспекти життя носіїв мови, що не лише дозволить збагатити словниковий запас учнів, підготувати їх до реального спілкування, а й дозволить учителеві підібрати саме таку тематику матеріалів, яка буде цікавою учням та відповідатиме навчальній програмі.

Водночас, оскільки вдало підібрані автентичні матеріали здатні показати учням як саме використовувати на практиці те, що вони вивчають, полегшують розуміння носіїв мови та відповідають інтересам учнів, вони здатні підвищити мотивацію до вивчення англійської мови, що неодмінно покращить успішність учнів [2, с. 103; 4, с. 136].

Для того, аби автентичні матеріали сприяли вдосконаленню навчального процесу та покращенню вмінь учнів, важливо враховувати низку критеріїв при їх відборі:

- 1) відповідність цілям навчання;
- 2) відповідність сучасним досягненням методики навчання англійської мови [3, с. 55-56];
- 3) лінгвістична цінність (вони повинні містити достатню кількість лексичного та граматичного матеріалу, котрий дозволить покращити мовні вміння учнів);
- 4) ситуативність (відповідність матеріалів типовим ситуаціям спілкування, зазначених навчальною програмою);
- 5) соціокультурна значимість (автентичні матеріали повинні бути такими, що знайомлять учнів із особливостями культурного життя, цінностей та побуту жителів країни, мова якої вивчається);
- 6) відповідність нормам літературної вимови [1] (небажаним є використання зразків діалектного мовлення, що часто містять значні відмінності від норми не лише у вимові слів, а й граматичні невідповідності; тим не менше, якщо в матеріалах трапляється невелика кількість таких елементів, вони повинні бути пояснені вчителем);
- 7) емоційна насиченість (це дозволить зацікавити учнів та мотивувати їх до роботи з такими матеріалами; окрім того, емоційна насиченість дозволяє покращити запам'ятовування інформації).

Можливості застосування автентичних матеріалів у навчанні англійської мови є різноманітними. Так, їх можна використовувати для презентації мовного матеріалу [5, с. 276]. Демонстрація відео, де використовується необхідний лексичний матеріал дозволить учням побачити можливості використання нових для них лексичних одиниць у контексті, дозволить полегшити сприйняття та запам'ятовування нового завдяки візуальному підкріпленню та емоційній наповненості матеріалів.

Автентичні матеріали доцільно також застосовувати та етапі закріплення та тренування мовного матеріалу. Велика різноманітність таких матеріалів дозволить забезпечити високу частоту повторюваності його у різних джерелах (відео, аудіоподкасти, блоги, тощо), що сприятиме покращенню розуміння та підвищенню запам'ятовування нового матеріалу.

На додачу, використання автентичних матеріалів є ефективним для розвитку вмінь усної комунікації учнів [5, с. 276]. При цьому такі матеріали слугуватимуть зразками мовлення. Окрім того, на основі переглянутих відео, чи прочитаного посту у блозі можна організувати дискусії у класі, а також запропонувати учням описати власне бачення поданої в автентичних матеріалах думки, чи інформації та оформити її у вигляді есе, або статті. Це водночас дозволить вдосконалити уміння письма учнів.

Підсумовуючи, варто зазначити, що сучасний навчальний процес неможливо уявити без використання автентичних матеріалів, адже вони не лише слугують зразками «живого» мовлення, а й пропонують актуальну, цікаву інформацію, характеризуються великою різноманітністю тем, що дозволить вчителю підбирати те, що буде найбільш цікавим його учням та відповідатиме вимогам навчальної програми. Водночас, оскільки автентичні матеріали є складнішими, ніж матеріали підручників, вони потребують умілого підходу до організації заняття вчителем, ретельного підбору з урахуванням важливих критеріїв. Саме за таких умов вони зможуть забезпечити максимальну ефективність вивчення англійської та будь-якої іншої іноземної мови.

#### ЛІТЕРАТУРА:

1. Дука М. Властивості методичного потенціалу автентичних відеоматеріалів для формування англійської компетентності в діалогічному мовленні. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології: науковий журнал. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка. 2017. № 8 (72). С. 259–270.
2. Коломійчук І. Автентичні матеріали як ефективний засіб забезпечення соціокультурного спрямування процесу навчання іноземної мови. Вісник університету імені Альфреда Нобеля. Серія «Педагогіка і психологія». Педагогічні науки. 2017. №1(13). С. 102-105.
3. Ніколаєва С.Ю. Методика навчання іноземних мов і культур: Теорія і практика. Київ : Ленвіт, 2013. 590 с.
4. Рейда О., Івлева К., Гулієва Д. Використання автентичних матеріалів у процесі викладання англійської мовистудентам-філологам. Актуальні питання гуманітарних наук. 2019. Вип. 23. Т. 3. С. 133-138. URL: <https://www.apnh-journal.in.ua/23-3-2019> (дата звернення: 13.04.2026).

5. Юркевич Ж. Роль автентичних матеріалів у навчанні англійської мови. *Pedagogy. Theory and Practice of the Development of Technical Sciences*. С. 275-279. URL: [chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://eu-conf.com/wp-content/uploads/2024/02/THEORY-AND-PRACTICE-OF-THE-DEVELOPMENT-OF-TECHNICAL-SCIENCES.pdf](https://eu-conf.com/wp-content/uploads/2024/02/THEORY-AND-PRACTICE-OF-THE-DEVELOPMENT-OF-TECHNICAL-SCIENCES.pdf) (дата звернення: 13.04.2026).

**Кінаш Станіслав**

здобувач другого рівня вищої освіти,  
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка  
Науковий керівник: Шенітчак В. А., кандидат педагогічних наук,  
доцент кафедри англійської філології та методики навчання англійської мови

## **ФОРМУВАННЯ ПИСЕМНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ 10 КЛАСУ ЗА ДОПОМОГОЮ ЦИФРОВИХ ОНЛАЙН-ІНСТРУМЕНТІВ**

Формування писемної компетентності учнів 10 класу є одним із важливих завдань сучасної методики навчання англійської мови, оскільки саме в старшій школі письмо набуває не лише навчального, а й комунікативного та частково академічного значення. Учні мають оволодіти вмінням будувати змістовні, структуровані, логічні й мовно коректні тексти, дотримуючись жанрових особливостей, комунікативного наміру та норм письмового мовлення. У методичних рекомендаціях Т. К. Полонської підкреслено важливість розвитку самостійності, рефлексії та здатності старшокласників удосконалювати власне іншомовне мовлення [1, с. 72–73]. На нашу думку, саме ці якості становлять підґрунтя для ефективного формування писемної компетентності, а цифрові онлайн-інструменти можуть істотно посилити цей процес, якщо використовуються не епізодично, а як частина цілісної методичної системи.

Однією з головних переваг цифрових ресурсів у навчанні письма вважаємо те, що вони дають змогу зробити процес створення тексту поетапним, прозорим і керованим. У традиційній практиці учень часто сприймає письмове завдання лише як вимогу подати готовий результат, тоді як підготовчі етапи – генерування ідей, добір аргументів, побудова логіки викладу, редагування – залишаються недостатньо організованими. Саме тому цифрові інструменти, які допомагають учневі бачити проміжні етапи роботи над текстом, є особливо цінними в 10 класі, коли старшокласники вже здатні до рефлексії, але ще потребують чіткої методичної опори. На нашу думку, ефективне формування писемної компетентності відбувається тоді, коли письмо організоване не як одноразове виконання завдання, а як послідовність взаємопов'язаних дій: планування, написання, перевірки, доопрацювання і повторного осмислення результату.

Одним із найбільш доцільних інструментів для реалізації такої поетапності є **Padlet**. Цей ресурс дає змогу організовувати колективний мозковий штурм,